

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
ของกลุ่มตรวจสอบภายใน
กรมการขนส่งทางราง

.....

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรม การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิง และเป็น แนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และ ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ค่านิยม วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตการตรวจสอบภายใน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน ต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการประสานประโยชน์โดยรวมของหน่วยงาน

๑. ค่านิยม

“การตรวจสอบภายใน” คือ กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายใน จะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพ ของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยจำแนกงานตรวจสอบ ภายในเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. งานบริการให้ความเชื่อมั่น คือ การตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่ง การประเมินผลอย่างอิสระโดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และ การควบคุมของส่วนราชการ เช่น การตรวจสอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและ ข้อบังคับ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่างๆ และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน การบัญชี เป็นต้น

๒. งานบริการให้คำปรึกษา คือ การให้บริการ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะงาน และขอบเขตของงานขึ้นอยู่กับผู้รับบริการ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้ส่วนราชการ และปรับปรุง การดำเนินงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น

“มาตรฐานการตรวจสอบภายใน” คือ กรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ ภายใน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง

“จริยธรรมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน” คือ การประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบ ความประพฤติที่ดีงาม ในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระและเปี่ยมด้วย คุณภาพ

“กลุ่มตรวจสอบภายใน” คือ หน่วยงานตรวจสอบภายในที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของ กรมการขนส่งทางรางตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

“ผู้ตรวจสอบภายใน” คือ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมการขนส่งทางรางให้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในของกรมการขนส่งทางราง

๒. วัตถุประสงค์

กลุ่มตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการต่อฝ่ายบริหาร เป็นเครื่องมือที่สำคัญของฝ่ายบริหารในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายในหน่วยงาน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมทั้งความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การบัญชี การพัสดุ การงบประมาณ และการดำเนินงานตามภารกิจอื่นๆ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยการให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

๓. สายการบังคับบัญชา

๓.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง (อชร.)

๓.๒ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาอนุมัติ และส่งสำเนาให้กระทรวงเจ้าสังกัดทราบ

๓.๓ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในโดยตรงต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง

๓.๔ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอจัดทำ หรือแก้ไขปรับปรุงกฎบัตรของกลุ่มตรวจสอบภายในต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาเห็นชอบและเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ

๔. อำนาจหน้าที่

๔.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานการปฏิบัติงาน การบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ของส่วนราชการ โดยมีอำนาจเข้าถึงข้อมูล เอกสารหลักฐาน บุคลากร ทรัพย์สินต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการสอบถาม การสังเกตการณ์ และการขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ตรวจสอบ

๔.๒ ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบโดยปราศจากการแทรกแซงและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงาน และการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของส่วนราชการอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๔.๓ กลุ่มตรวจสอบภายใน ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติและระบบการควบคุมภายใน หรือแก้ไขระบบการควบคุมภายใน ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาแนะนำตามเรื่องดังกล่าว

๕. ความรับผิดชอบ

หน่วยตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม และรักษาความลับที่ได้จากการปฏิบัติงาน โดยมีความรับผิดชอบดังนี้

/๑. กำหนดเป้าหมาย...

๑. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ของกรมการขนส่งทางราง โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของส่วนราชการ
๒. กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางรางเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ
๓. ประสานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๔. จัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว และแผนตรวจสอบประจำปี โดยพิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ เพื่อเสนอต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางรางพิจารณาอนุมัติ
๕. ดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการขนส่งทางราง ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้อง ไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมหรือมีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ
๖. รายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีและตามที่ได้รับมอบหมายต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง ภายในระยะเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ หากกรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะเสียหายต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง ต้องรายงานผลการตรวจสอบทันที
๗. ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานรับตรวจ เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ
๘. ประสานงานกับหน่วยต่างๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เช่น ผู้ตรวจสอบภายในระดับกระทรวง กรม บัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมาย และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๙. จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติของกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
๑๐. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการขนส่งทางราง

๖. ขอบเขตการตรวจสอบ

๖.๑ ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ
เสนอแนะการปรับปรุงการควบคุมภายใน

/๖.๒ สอบทานระบบ...

๖.๒ สอบทานระบบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ทางราชการ กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบาย ของส่วนราชการ

๖.๓ สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงาน การเงินและการบัญชี

๖.๔ ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนและโครงการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

๖.๕ ตรวจสอบระบบการดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สินของส่วนราชการ ให้มีความเหมาะสม กับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๗. หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

๗.๑ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๗.๒ จัดเตรียมเอกสารหลักฐานรายละเอียดแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อ ประโยชน์ในการตรวจสอบ

๗.๓ ชี้แจงตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๗.๔ ปฏิบัติตามข้อสั่งการของหัวหน้าส่วนราชการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในรายงานผล การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน

๗.๕ ปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่างๆ ที่อธิบดี กรรมการขนส่งทางราง สั่งการให้ปฏิบัติ

กรณีผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติหรือละเลยต่อ การปฏิบัติหน้าที่ตามที่กล่าวข้างต้น ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานอธิบดีกรรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาสั่งการ ตามควรแก่กรณี

๘. มาตรฐานและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๘.๑ มาตรฐานการตรวจสอบภายใน คือ กรอบการปฏิบัติงานที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติ ประกอบด้วยมาตรฐาน ๒ ส่วน

๘.๑.๑ มาตรฐานคุณสมบัติ เป็นมาตรฐานที่ระบุลักษณะขององค์กรและบุคลากรที่จะ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ต้องมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม และมีความเชี่ยวชาญ ระมัดระวังรอบคอบ

๘.๑.๒ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐานที่อธิบายลักษณะของงานตรวจสอบ ภายใน

๘.๒ ผู้ตรวจสอบภายในควรปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบภายในที่กรมบัญชีกลาง กำหนด ในเรื่องดังต่อไปนี้

๘.๒.๑ ความซื่อสัตย์ (Integrity) โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ซึ่งจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในมีความ น่าเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไป

/๘.๒.๒ ความเที่ยงธรรม...

๘.๒.๒ ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุกๆสถานการณ์และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัว หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

๘.๒.๓ การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพในคุณค่าและสิทธิ ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

๙. กรอบความประพฤติที่เกี่ยวกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรม/คุณธรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน

๙.๑ ความเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้อง

๙.๑.๑ มีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๙.๑.๒ ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๙.๑.๓ รักษาคุณภาพในการตรวจสอบภายใน โดยการปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการอย่างเคร่งครัด

๙.๑.๔ ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ต้องไม่อยู่ภายใต้การขัดจูงหรือชักนำของผู้อื่น

๙.๒ ข้อจำกัดของความเป็นอิสระ ผู้ตรวจสอบภายในต้อง

๙.๒.๑ ไม่ประเมินงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบมาก่อน

๙.๒.๒ สามารถบริการให้คำปรึกษาในงานที่ตนเคยมีหน้าที่ความรับผิดชอบมาก่อนด้วยความเที่ยงธรรม

๙.๒.๓ เปิดเผยเหตุหรือข้อจำกัดในอันที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถบริการให้คำปรึกษาได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรมให้กับผู้รับมอบหมายหรือผู้รับบริการทราบก่อนที่จะรับงานนั้น

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(นายกิตติพันธ์ ปานจันทร์)

อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔